

**Verslag van het debat Het uitzicht van de starter
13 februari 2008, Jachthaven Noorderhem, Roelofarendsveen #2**

2^e in de reeks van zes lokalen debatten langs de randen van het Groene Hart als opmaat voor de Campina Ronde van het Groene Hart. Het debat stond onder leiding van Indira van 't Klooster (Architectuur Lokaal)

1. Opening, Richard Wijschenk, directeur Cultuur, Stichting Ronde van het Groene Hart.

2. Inleiding

Centraal in dit debat staan de uitbreidingsmogelijkheden voor woningbouw: starterswoningen, seniorenwoningen en woningen voor mensen die in het dorp willen blijven wonen. Iedereen wil de economische neergang een halt toeroepen. Iedereen wil mooie recreatievoorzieningen in en rond het dorp. Maar hoe past *Plan Braassemerland*, dat voorziet in 2400 nieuwe woningen met extra aandacht voor starters en senioren, in de openheid van het landschap?. Na realisatie heeft Roelofarendsveen bijna twee keer zoveel inwoners.

Dit plan was niet helemaal wat de 'Veenders' hadden bedacht. Toch zijn alle ingrediënten een gegeven (provinciaal besluit, economie dorp, uitbreiding en recreatie)

3. Literaire inleiding, door K. Michel (zie pdf download)

4. Hoe zijn we hier gekomen?

Twee reacties:

Dennis Olyerhoek, socioloog, bewoner, betrokken bij *Braassemermeer in Actie* en kritisch ten opzichte van *Plan Braassemerland*.

Olyerhoek spreekt zijn zorg uit over het plan, omdat hij bang is dat de identiteit van Roelofarendsveen (van oorsprong een echt tuindersdorp) en de kwaliteiten van het dorp (landelijk, rust, natuur, centrale ligging in de randstad) in het gedrang zullen komen.

Betekent transformeren volbouwen, zo vraagt hij zich af? Het aantal te bouwen woningen, 2400, is teveel voor een dorp als Roelofarendsveen. Daarbij komt dat de manier van presenteren van het plan de mensen heeft gekrenkt. Burgers mochten tot 2004 meepraten, daarna hield het op. Ook twijfelt hij aan de grondprijzen waarmee tuinders uitgekocht zullen worden. Zijn ze realistisch en eerlijk? Ondanks het feit dat hij ziet dat verandering nodig is, omdat het economisch niet goed gaat met Roelofarendsveen (voor

moderne tuinbouw is de schaalomvang te klein), houdt hij zijn hart vast voor wat er komen gaat.

- Jan Uit den Boogaard, wethouder RO, gemeente Alkemade en veehouder, geeft een toelichting op het gemeentebestuur. Het verhaal dat hij houdt is een persoonlijk verhaal, zonder politieke bijbedoelingen. Hij ziet een meerwaarde in de transformatie van Roelofarendsveen, omdat de schaalomvang voor moderne tuinbouw inderdaad te klein is. In 2003 heeft de provincie Zuid-Holland besloten dat tuinbouw plaats moet maken voor wonen en natuur. In een gebiedsplan is vastgesteld dat er 2400 woningen moeten komen. In een MER-studie zijn drie varianten opgesteld. In 2006 is één variant uitgewerkt: *Plan Braassemerland*, dat het programmabureau verder heeft uitgewerkt. Uit den Boogaard merkt op dat het gebied altijd cultuurgebied is geweest en dat er dus al veel transformaties hebben plaatsgevonden de afgelopen decennia. De ruilverkaveling in de jaren zestig heeft het probleem van de, te kleinschalige, tuinbouw opgelost, er kwamen nieuwe wegen, de percelen werden vergroot, er werd overgeschakeld op de bloementeel. Nu, in de eenentwintigste eeuw, heeft de provincie bepaald dat het probleem van de te kleine schaal van de bedrijven moet worden opgelost door sanering van de kassen en door woningbouw op de plek van de glastuinbouw. Niet vergeten moet worden dat er decennia niet gebouwd mocht worden voor de eigen inwoners. Met dit nieuwe plan is die kans er wel. Er zullen meer recreatiemogelijkheden worden ontwikkeld. Dat dit alles een enorme impact zal hebben op het dorp is evident en dat is dan ook de spagaat waarin de gemeente zich bevindt. De voorgestelde transformatie moet zichzelf financieren, maar dat houdt in grootschaligheid van de aantallen woningen en een snel tempo van transformeren. Dat staat op gespannen voet met wat je met een dorp als Roelofarendsveen zou willen: kleinschaligheid en een langzame transformatie.

5. Intermezzo Ab van de Peppel, psychiater

Er zijn mooie plannen, maar die boezemen angst in bij de mensen. Men wordt er onzeker van. Wethouder Uit den Boogaard heeft een mooi verhaal met als kern: 'maak je niet ongerust'. Dennis Olyerhoek houdt een verhaal met een menselijk gezicht: 'wat overkomt ons? En de dichter verhaalt hoe mooi het was en wil niet dat er iets verandert.

6. Discussie

Wat willen we terugzien in het plan en wat mag niet verloren gaan?

Mevrouw L. Zaal, geen bewoner, is een loper en wil daarom de dijk behouden waar ze overheen kan blijven lopen.

Wethouder Uit den Boogaard ziet in één van de alternatieven van het plan dat gepresenteerd zal gaan worden mogelijkheden voor het behoud van de dijk.

Wim Voogt, landschapsarchitect, OKRA, merkt op dat de grondwaarde in dit gebied van het Groene Hart hoog is. Het gaat om een mooi veenweidegebied. Hoe tillen we alles op een hoger plan, dat is de vraag volgens hem. Johan Galjaard, SVP Architectuur en Stedebouw, vindt dat het plan toekomstige ontwikkelingen kan sturen: het plan biedt mogelijkheden om in Roelofarendsveen te bouwen, zodat er niet in het Groene Hart gebouwd hoeft te worden.

Olyerhoek ziet wel dat verandering nodig is en dat er ruimte is voor verandering, maar het gaat hem erom hoe dat gebeurt. Volgens Uit den Boogaard is het dilemma groter. Er is een tekort aan woningen, daardoor wordt de druk op het Groene Hart steeds groter. Vandaar dat er voor gekozen is zo veel mogelijk op bebouwde locaties te bouwen om het Groene Hart te sparen. Rob Rensen van

Woningbouwvereniging Alkemade ziet dat de vraag naar woningen groter is dan het aanbod. Ook voor de eigen aanwas zijn woningen nodig.

Wijnschenk vraagt aan de wethouder of er middelen zijn om wettelijk in te kaderen dat nieuwe woningen in de eerste plaats naar starters en eigen aanwas gaan. Dat is niet het geval, aldus Uit den Boogaard. Alleen door veel te bouwen biedt je de inwoners van Roelofarendsveen meer kansen op een woning.

Tom van Velzen vindt deze discussie gevaarlijk, er zijn immers veel mensen in Roelofarendsveen die hier willen wonen.

Theo Straathof keert terug naar de oorspronkelijke vraag: wat moet in ieder geval blijven. Hij wil wonen, recreatie en natuur, maar ziet dat het plan voor 100% gaat over wonen en dat de natuur er maar heel bekaaid af komt, evenals nieuwe kansen voor recreatie. Hij wil dat het water voor iedereen bereikbaar blijft.

Voogt zegt dat er in het plan aandacht is voor verschillende woonmilieus. Eén van die woonmilieus betreft een waterpark met 150 villa's aan het water.

Is er langs het meer geen recreatie nodig? Voogt: veel bestaande natuur blijft. Het rondje rond de Braassem wordt in alle alternatieven zoveel mogelijk behouden.

Galjaard: de wandelroutes blijven bestaan; iedereen kan bij het water; sommige nieuwe bebouwing is minder dicht dan nu.

Theo Straathof: maar echt nieuwe recreatie zie ik niet in het plan en niet iedereen woont aan het water. De sociale betrokkenheid is groot in het dorp. Als er veel nieuwe bewoners komen, dan zal dat wegvloeien.

Henk van Tol woont in Roelofarendsveen maar behoort niet tot de oorspronkelijke bewoners. Hij vindt dit onzin, omdat het sociale leven in Roelofarendsveen niet had kunnen bestaan zonder mensen van buiten.

Bert Melles, programmamanager Braassemerland in het woningbouwprogramma is 30 % sociale woningbouw (15% huur; 15% koop), 40 % middeldure woningen en 30 % dure woningen. De realisatie van al deze woningen is 15 jaar.

Wat kunnen we, aan het einde van de avond, concluderen over de relatie tussen Roelofarendsveen en het Groene Hart?

Wethouder Uit den Boogaard krijgt het laatste woord en antwoordt dat de spagaat blijft bestaan en inherent is aan veranderingsprocessen. Je hebt de emotie - hoe beleef je alles - en je hebt het rationele denken: er moeten 2400 woningen worden gebouwd. In ieder geval is de hoogbouw teruggebracht naar vierlaagse bouw.

6. Slotbeschouwing door Annemiek Rijckenberg, Vereniging Deltametropool

Conclusie: Annemiek Rijckenberg, Vereniging Deltametropool. Hoe sluit deze problematiek aan op Groene Hart problematiek in het grotere geheel? Op landelijke politiek? Hoe had de Provincie anders te werk kunnen gaan? Wat kan de provincie nu nog doen?

In de Vereniging Deltametropool wordt nagedacht over de Randstad en wordt een pleidooi gehouden voor woningen binnen bestaande grenzen. We houden ook een pleidooi voor meer recreatie. Woningen dragen financieel nieuwe projecten, zijn winstgevend ('rood voor groen', 'rood voor blauw'). De vraag is: 'Wat willen we behouden?' Nieuwe mensen nemen het karakter van het dorp over. De angst van de 'oude' bewoners is niet altijd terecht, maar de schaal is wel belangrijk. Hoe massaler hoe meer verandering. Er is altijd veel culturele aanpassing.

Mensen worden geraakt in hun financiële belangen. In Nederland kunnen we dat niet op een goede zakelijke manier afhandelen. Dit zou wel moeten omdat er veel leed berokkent wordt en er veel langs elkaar heen gepraat wordt. Een betere communicatie is allereerst zeer gewenst.

Deze debatreeks wordt mogelijk gemaakt door:

